Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
6 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/191060

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Dir.Waterveiligheid, Rivieren en Zee
Zee

Beslistermijn
20-10-2026

Bijlage(n)
7

Aan Minister

nota

Aanvaarding BBNJ-overeenkomst met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf

Aanleiding

Van 11 t/m 22 januari 2027 vindt de eerste Conferentie van de Partijen (hierna: COP-1) plaats voor de BBNJ-overeenkomst.[1] Om tijdens COP-1 stemrecht te hebben, moet het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: KNL) de overeenkomst hebben aanvaard. Het huidige wetgevingsproces leidt tot aanvaarding van de BBNJ-overeenkomst ver na COP-1. Er wordt voorgesteld om gebruik te maken van de wettelijke uitzondering van parlementaire goedkeuring achteraf, omdat het hier gaat om een "buitengewoon geval van dringende aard".

Geadviseerde besluiten

1. Akkoord gaan met het aanvaarden van de BBNJ-overeenkomst met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf.
2. Akkoord gaan met versturen van bijgesloten brief, mede namens M-LVVN en M-BZ, aan de Kamer over dit voornemen en de werkwijze.
3. Na ambtelijke instemming in de CoRIA, akkoord gaan met het aanbieden van de rijkswet tot goedkeuring van de BBNJ-overeenkomst en bijbehorende stukken aan de Rijksministerraad op 27 november.

Kernpunten

- U bent coördinerend minister voor de BBNJ-overeenkomst. De verantwoordelijkheid deelt u met M-BZ en M-LVVN.
- Het rijkswetsvoorstel tot goedkeuring van de BBNJ-overeenkomst wordt op 27 november 2026 aan de Rijksministerraad aangeboden.
- Het streven is om de uitvoeringswetgeving voor de BBNJ-overeenkomst op 4 december 2026 aan de Ministerraad aan te bieden. Daartoe wordt de uitvoeringswetgeving geagendeerd in de CFL op 17 november 2026.
- Om volwaardig deel te nemen aan COP-1 en stemrecht te hebben, dient KNL partij te zijn bij de BBNJ-overeenkomst. Het is echter niet mogelijk het goedkeuringsproces volgens de reguliere Nederlandse wetgevingsprocedure af te ronden voor aanvang van COP-1 en zodoende partij te zijn tijdens COP-1.
- Er zijn zwaarwegende geopolitieke redenen die maken dat stemrecht nodig is om de belangen van het KNL en de internationale rechtsorde te behartigen.

[1] De op 19 juni 2023 te New York tot stand gekomen Overeenkomst in het kader van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, inzake het behoud en het duurzame gebruik van de mariene biologische diversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht (Trb. 2024, 13) (*Biodiversity Beyond National Jurisdiction, BBNJ, ook wel Oceaanverdrag).*

Intern gebruik

- Daarom wordt voorgesteld gebruik te maken van een uitzondering in de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen (hierna: Rgbv). Deze maakt het mogelijk om in buitengewone gevallen van dringende aard direct tot binding over te gaan met goedkeuring van de Staten-Generaal achteraf.
- Het buitengewone geval van dringende aard is met name gelegen in de mogelijkheid om te kunnen stemmen tijdens COP-1 over o.a. de vestigingsplaats van de zetel van het secretariaat van de BBNJ-overeenkomst. Kandidaten zijn Chili, België en China.
- Internationale en diplomatieke belangen
- Volgens een analyse van het krachtenveld kan de verkiezing nauw komen en telt iedere stem. Internationale en diplomatieke belangen.

Krachtenveld

Internationaal

- De kandidatuur van China kwam als een verrassing (januari 2026). Enkel Chili en België hadden zich eerder kandidaat gesteld (2024). Dit heeft het (strategisch) belang van de verkiezingen veranderd en vergroot.
- Nederland wordt regelmatig bevraagd of de BBNJ-overeenkomst snel kan worden aanvaard. Zo hebben u, M-BZ en MP recent een brief ontvangen van Eurocommissaris Kadis, ontving MP een brief van de Franse President Macron, en ontvingen u en M-BZ een brief van de Belgische Minister van Justitie en Noordzee, en Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking (zie bijlagen 2 t/m 4). Hiernaast hebben meerdere gelijkgezinde landen, Internationale en diplomatieke belangen bij Nederland al meerdere keren het belang van stemrecht tijdens COP-1 onderstreept.

Nationaal

- Met aanvaarding van het verdrag wordt opvolging gegeven aan twee aangenomen moties (beide moties met 109 stemmen).
- Bijna 50.000 mensen hebben een petitie van Greenpeace NL ondertekend, die de regering oproept tot het snel goedkeuren van de BBNJ-overeenkomst.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Onder 'kernpunten' en het 'krachtenveld' worden de geopolitieke overwegingen interna expliciet genoemd. Deze informatie mag niet openbaar worden gemaakt vanwege internationale en diplomatieke belangen.

Toelichting

COP-1: belang en inhoud

- Tijdens COP-1 worden besluiten genomen die gevolgen hebben voor het KNL, zoals over het reglement van orde (de *Rules of Procedure*), het financiële reglement en de begroting (inclusief de bijdrage van KNL daaraan), de zetel

Datum
6 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/191060

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Dir.Waterveiligheid, Rivieren en Zee
Zee

Aan
Minister

Bijlage(n)
7

Intern gebruik

en taken van het secretariaat, de hulporganen (*subsidiary bodies*) en hun specifieke regels (*Terms of Reference)*.
- Ook wordt er gewerkt aan de institutionele basis voor de gebiedsgerichte maatregelen, waaronder beschermde mariene gebieden, en de aanvullende eisen voor milieueffectbeoordelingen, die invloed kunnen hebben op Nederlandse burgers, bedrijven en instituten.
- Door als partij deel te nemen aan COP-1 kan KNL stemrecht uitoefenen en zo voorkomen dat er besluiten worden genomen over bovenstaande waarbij geen of onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van KNL.
- Aanvaarding met goedkeuring achteraf betekent dat KNL in eerste instantie gebonden zou zijn aan de BBNJ-overeenkomst zonder geldende uitvoeringswetgeving. Het risico dat KNL daardoor wordt aangesproken op het niet naleven van de verplichtingen uit de BBNJ-overeenkomst wordt zeer gering geschat vanwege:
    - Het vergevorderde stadium van het wetgevingsproces in Nederland.
    - Het feit dat nog weinig Nederlandse actoren activiteiten uitvoeren op de oceaan die onder de BBNJ-overeenkomst zullen vallen. De betrokken departementen staan al in contact met de actoren voor wie het mogelijk wél relevant kan zijn om ervoor te zorgen dat zij al handelen in lijn met de verplichtingen onder de BBNJ-overeenkomst.
    - Voor veel andere landen is het ook moeilijk een goede uitvoering te geven aan de BBNJ-overeenkomst, omdat hiervoor besluiten van COP-1 nodig zijn. Er wordt daarom gezocht naar manieren om werkprocessen zo in te richten dat tussentijdse naleving gegarandeerd kan worden. Nederland kan ook dergelijke werkprocessen inrichten en aansluiten bij deze internationale voorbeelden.
    - Het gegeven dat veruit de meeste landen in de wereld de uitvoeringswetgeving pas opstellen na aanvaarding. Daarmee zal Nederland geen uitzondering zijn.

Voorgestelde procedurele stappen voor aanvaarden met goedkeuring achteraf
- De Kamer per brief informeren over het voornemen om de BBNJ-overeenkomst te aanvaarden ten behoeve van het Europese en Caribische deel van Nederland met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf.
- Voor het wetsvoorstel ter uitvoering van de BBNJ-overeenkomst en het rijkswetsvoorstel tot goedkeuring van de BBNJ-overeenkomst wordt het wetgevingsproces voortgezet door behandeling in de MR van 27 november as.
- Indien mocht blijken dat de goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf niet wordt verkregen, vereisen artikel 10 en 12 Rgbv dat de BBNJ-overeenkomst wordt opgezegd en treedt de BBNJ-overeenkomst een jaar na die opzegging buiten werking voor het KNL.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	02. Bijlage 1- Kamerbrief inzake aanvaarding BBNJ-overeenkomst met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf	Kamerbrief over voornemen en werkwijze aanvaarding BBNJ-overeenkomst met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf

Intern gebruik

2	03. Bijlage 2 - Brief Eurocommissaris Kadis	Brief van Kadis over versnelling aanvaarding BBNJ-overeenkomst
3	04. Bijlage 3 - Brief President Macron	Brief van President Macron over versnelling aanvaarding BBNJ-overeenkomst en diepzeemijnbouw
4	05. Bijlage 4 – Brief Belgische Minister van Justitie en Noordzee, en Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking	Brief van de Belgische Minister van Justitie en Noordzee, en Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking over versnelling aanvaarding BBNJ-overeenkomst en het belang van COP-1
5	06. Bijlage 5 - Aanbiedingsformulier Rijksministerraad 27 november - BBNJ-overeenkomst	Aanbiedingsformulier in concept voor de Rijksministerraad van 27 november, voor de behandeling van de goedkeuring van de BBNJ-overeenkomst door het Koninkrijk.
6	07. Bijlage 6 - Goedkeuringswet BBNJ-overeenkomst	Rijkswet ter goedkeuring van de BBNJ-overeenkomst door het Koninkrijk.
7	08. Bijlage 7 - Memorie van Toelichting bij Goedkeuringswet BBNJ-overeenkomst	Memorie van toelichting bij de Rijkswet ter goedkeuring van de BBNJ-overeenkomst door het Koninkrijk.

Datum
6 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/191060

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Dir.Waterveiligheid, Rivieren en Zee
Zee

Aan
Minister

Bijlage(n)
7

Intern gebruik